

EL TEXT DESCRIPTIU: EL RETRAT.

Qui és qui?

Què és fer una descripció?

Fer una descripció és dir de forma detallada i ordenada, com són les persones, els animals, llocs o els objectes.

Descriure una persona és explicar: com és el seu aspecte físic, com va vestida, com és la seva manera de ser, el seu caràcter, quins són els seus gustos, quines coses fa, quina feina fa, quin estat d'ànim té,...

Com es fa la descripció d'una persona.

A l'hora de fer la descripció d'una persona hem de seguir uns passos:

- **Observar** amb molta atenció i seleccionar els detalls més importants
- **Organitzar** les dades seguint un ordre:
 - *del general al particular /particular al general,*
 - *dels primers plans al fons / del fons als primers plans*
 - *de dins a fora / de a fora a dins.*
 - *d'esquerra a dreta / de dreta esquerra.*
- **Ordenar** tota la informació.
- **Redactar** la descripció. Fer servir expressions com **a la dreta, al costat de, al fons, darrere de, al centre, al voltant...**

Descripció de persones. El retrat.

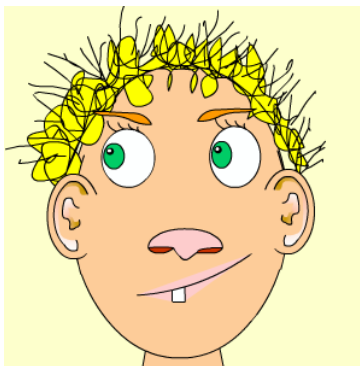
Per fer un bon retrat i que sigui complet poden utilitzar algunes pautes:

- *Presentació: Podem començar la descripció amb el seu nom o amb una explicació de la relació de la persona amb tu....*
- *Descripció pròpiament dita de la persona. Explicació, amb ajuda d'**adjectius**, (actractiu, afectuós, alt, amable, alegre, baix, corpulent, dolç, esquerp, inquiet, tímid,...) **comparacions** (Alt com un campanari, Es movia com un ànec. El seu pèl semblava d'or. Els seus ulls eren negres com el peix.fort com un roure, blanc com la neu...) i **exageracions** (més tossut que una mula, té el cervell de mosquit, dents de cocodril, el meu pare quan s'enfada li surten els ulls d'òrbita, quan el meu cosí parla ens dutxa a tots,...)*

VOCABULARI: tranquil – nerviós, lent – ràpid, treballador – gandul, simpàtic – antipàtic, xerraire – callat/da, vergonyós/a – decidit/da, covard – valent, tafaner/a – discret/a, presumit/da – deixat/da, juganer/a – seriós/a, despert/a – badoc/a, afectuós – esquerp, polit/da – brut/a, alegre – trist, endreçat/da – desordenat/da, entremaliat/da – pacífic.

RECURSOS EXPRESSIUS PER DESCRIURE

Aspectes físics:

Cabells: llisos, negres, ondulats, castanys, rossos, llargs, curts, recollits, arrissats...

Cara: rodona, llarga, de pomes agres, quadrada, de bon any...

Ulls: grans, negríssims, rodons, tendres, com taronges, esmorteïts...

Nas: ample, petit, recte, aixafat, xato, punxegut, de patata...

Boca: petita, de pinyonet, grossa, menuda...

Aspecte general: prim, gras, baixet, rabassut, alt com un Sant Pau...

Manera de ser:

simpàtic, alegre, mandrós, pessimista, sincer, babau, espavilat, gelós, avorrit, somiatruïtes, malparlat, ordenat, assenyat, atrevit, covard, cregut, rialler, orgullós, poruc, graciós, de bona pasta, carregat de romanços...

Altres aspectes:

com va vestida, quins són els seus gustos, quines coses fa, quina feina fa, quin estat d'ànim té,...

També aquesta fitxa ens pot servir de guia.

ASPECTES	ALGUNS ADJECTIUS
<i>Aspecte general</i>	<i>Alçada, si és prim o gras, vell o jove,...</i>
<i>Com és físicament</i>	<i>Color dels ulls, volum del nas, forma dels llavis,...</i>
<i>Com va vestida</i>	<i>Un jersei groc, uns pantalons estripats, unes sabates brutes,...</i>
<i>Com és de caràcter</i>	<i>Una figa flor, tossut com una mula, molt espavilat,...</i>
<i>Què fa habitualment</i>	<i>Fa de pagès, va a l'escola, es rasca la panxa,...</i>
<i>Què li agrada o no</i>	<i>Li encanta jugar a pilota, no pot veure la verdura, li fascina viatjar,...</i>

COMPARACIONS I EXAGERACIONS.

Són recursos molt útils per fer descripcions.

Més callat que un mort, No veure-hi més enllà. No saber ni la A. No obrir la boca. Sortir-se amb la seva. Treure foc pels queixals. Tenir pardalets al cap. Tenir mandra Tenir la ma trencada. Tenir més anys que matussalem. Tremolar com la fulla de l'arbre. Ser un setciències. Ser curt de gambals. Ser una bala perduda. Xerrar pels descosits. Estar més boig que una cabra. Ser una mosca morta. Ser uns ros de mal pèl. Ser un llepafils. Ser un somiatruites. Dormir a la palla. Donar la llauna. Estar carregat de romanços. Net com una patena. Pelut com un ós. Pesat com el plom. Rodó com una bola. Prim com un fideu. Ros com un fil d'or. Tossut com un ase. Més vell que l'anar a peu. Xerraire com una cotorra. Fidel com un gos. Fort com un roure. Llarg com un dia sense pa. Lleig com el pega. Més llest que un llamp. Lleuger com una ploma. Vermell com un tomàquet. Més treballador que una formiga.

Exemples de retrat:

La Lluïsa.

La Lluïsa és una noia força atractiva. De cara esblanqueïda i pigada. Té els ulls grossos i verds com les maragdes, amb unes celles gruixudes. Els llavis molsuts i vermells com una rosella. Duu els cabells llargs, ondulats i pèl-roigs. És alegre i molt presumida, sempre porta arracades amb penjolls. Li agraden molt els jerseis ratllats i de coll alt.

El meu amic és Ferran Gràcia. Té vuit anys, és alt i prim. El seu cabell és de color negre, a vegades el porta pentinat de punqui. Té els ulls clars i grossos, el nas petit i xato i la cara rodona. Li agrada moltíssim jugar a futbol, el seu equip preferit és el Saragossa. A vegades juguem junts. És un nen molt simpàtic i amable

La Montse és la meva germana , va a cinquè. Té deu anys i és més gran que jo. És alta i de pell clara. El seu cabell és ros, arrissat i a vegades el porta recollit amb dues trenes. Els seus ulls són grossos i blaus com el cel. Porta ulleres. Té un nas petit i molt bonic. Sempre juguem juntes, som molt amigues.

La Maria és una nena de quart té nou anys. És alta, prima i molt espigada. Els seus cabells són curs i castanys. Té les orelles petites i els ulls de color marró. Fa l'aniversari el 19 de gener. Li agrada ballar i practicar esport. És una nena molt simpàtica.

La persona a la que descriure es diu Laia Santamarta; És una noia molt agradable encara que quan s'enfada la paga amb tots. A mi em cau molt bé.... es molt bona amiga. Ella es una mica grassoneta , però es el doble d'alta que jo. Es una noia molt llesta, en tots els seus exàmens no baixen del notable. Espero que la nostra amistat duri per a sempre perquè no m'agradaria perdre una amiga com ella ja que es molt bona amiga amb mi i amb tots.

Hola, sóc una nena de 4rt i tinc el cabell castany, llarg i ondulat. Els ulls són grans i de color marrons . Tinc el nas una mica recte i el llavis vermellós com una rosa . La meva estatura està per sota la mitjana i sempre vaig amb texans. M'agrada molt fer la plàstica i l'educació física . Sóc una mica tímida i calladeta.

Sóc una nena bastant intel·ligent. De cara una mica morena. Tinc els ulls marrons com un tronc d'arbre amb celles estretes. Els meus llavis són també estrets i molt rosats. Porto els cabells una mica llargs, arrissats i són de color castany. Sóc força optimista, molt treballadora i alegre. Sempre porto arracades d'or blanc i m'agraden molt els vestits i les faldilles.

Ara us proposo fer el vostre retrat o el d'un company o una companya. Esteu preparats?

Abans d'escriure

Recordeu que, per fer la descripció d'una persona, cal fixar-se com és físicament i també com va vestida, quin és el seu caràcter, quins són els seus gustos...

Com que us faran falta molts adjectius, us he fet un llistat per ajudar-vos. També podeu fer servir comparacions.

DESCRIPCIÓ DE PERSONATGES: Adjectius i locucions per descriure l'aspecte físic

BARBA	BOCA	BRAÇOS	CABELLS	CAMES	CARA	CELLES	COLL
Arrissada	<i>Carnosa</i>	<i>Curts</i>	<i>Abundant</i>	<i>Arquejades</i>	<i>Arrugada</i>	<i>Altes</i>	<i>Allargat</i>
Blanca	<i>Desdentegada</i>	<i>Forçuts</i>	<i>Arrissat</i>	<i>Curtes</i>	<i>Bonica</i>	<i>Amples</i>	<i>Arrugat</i>
Castanya	<i>Estreta</i>	<i>Forts</i>	<i>Blanc</i>	<i>Fortes</i>	<i>Dolça</i>	<i>Arquejades</i>	<i>Curt</i>
Curta	<i>Grossa</i>	<i>Gruixuts</i>	<i>Bruts</i>	<i>Grosses</i>	<i>Esgroguèida</i>	<i>Baixes</i>	<i>Estirat</i>
Esclarissada	<i>Petita</i>	<i>Llargs</i>	<i>Castany</i>	<i>Gruixudes</i>	<i>Fina</i>	<i>Dibuixades</i>	<i>Estret</i>
Espesa	<i>Riallera</i>	<i>Musculosos</i>	<i>Curt</i>	<i>Llargues</i>	<i>Fresca</i>	<i>Espesses</i>	<i>Gros</i>
Florida	<i>Torta</i>	<i>Peluts</i>	<i>Embullat</i>	<i>Ossudes</i>	<i>Galtuda</i>	<i>Estretes</i>	<i>Gruixut</i>
Gris		<i>Prims</i>	<i>Eriçat</i>	<i>Peludes</i>	<i>Llarga</i>	<i>Fines</i>	<i>Llarg</i>
Llarga			<i>Escabellat</i>	<i>Primes</i>	<i>Lletja</i>	<i>Gruixudes</i>	<i>Llis</i>
Negra			<i>Esclarissa</i>	<i>Rectes</i>	<i>Lluent</i>	<i>Inclinades</i>	
Poblada			<i>Fregallosos</i>	<i>Sancalloses</i>	<i>Morena</i>	<i>Juntes</i>	
Serrada			<i>Fort</i>	<i>Tortes</i>	<i>Pàl·lida</i>	<i>Llargues</i>	
Suau			<i>Fosc</i>		<i>Peluda</i>	<i>Negres</i>	
			<i>Gris</i>		<i>Pigada</i>	<i>Obliqües</i>	
			<i>Greixós</i>		<i>Prima</i>	<i>Poblades</i>	
			<i>Llarg</i>		<i>Rodona</i>	<i>Rectes</i>	
			<i>Llis</i>		<i>Rosada</i>	<i>Retocades</i>	
			<i>Moreno</i>		<i>Serena</i>		
			<i>Negre</i>		<i>Suau</i>		
			<i>Ondulat</i>		<i>Xuclada</i>		
			<i>Pèl-roig</i>				
			<i>Pentinat</i>				
			<i>Rapats</i>				
			<i>Rinxolats</i>				
			<i>Ros</i>				
			<i>Sec</i>				
			<i>Tenyit</i>				
	LOCUCIONS				LOCUCIONS		LOCUCIONS
	<i>boca de calaixera</i>				<i>Cara de bon any</i>		<i>De cigne</i>
	<i>boca de pinyó</i>				<i>Cara de pa de ral</i>		<i>De girafa</i>
	<i>boca de pallaso</i>				<i>Cara de pocs amics</i>		<i>D'ànec</i>
					<i>Cara de pomes agres</i>		

DESCRIPCIÓ DE PERSONATGES: Adjectius i locucions per descriure l'aspecte físic (2)

COS	DENTS	ESTATURA	GALTES	LLAVIS	MANS	NAS	ORELLES
Atlètic	Arrenglarades	Alta	Eixutes	Carnosos	Aspres	Aguilenc	Allargassades
Blanc	Blanques	Baixa	Enceses	Esblanqueïts	Blanques	Ample	Arrodonides
Bru	Desiguals	Mitjana	Enfonsades	Estrets	Curtes	Arromangat	Enganxades
Corbat	Groguenques		Grassonets	Fins	Delicades	allargassat	Grosses
Corpulent	Lluentes		Pàl·lides	Goluts	Fines	Fix	Petites
Esvelt	Tortes		Pigades	Grossos	Grans	Gros	Punxagudes
Escarransit			Plenes	Gruixuts	Grosses	Petit/a	
Escultural			Rosades	Molsuts	Llargues	Llarg	
Estirat			Sortints	Prims	molsudes	Recte	
Estret			Suaus		Petites	Tort	
Feble			Toves		Ossudes	Xato	
Fort			Vermelles				
Geperut			Xuclades				
Gras							
Gros							
Jove							
Malformat	LOCUCIONS	LOCUCIONS	LOCUCIONS			LOCUCIONS	LOCUCIONS
Musculós	De conill	Ser un tap de	de cigne			De lloro	D'elefant
Nyicris		bassa	de pal de ral			De barraca	De conill
Obès			de pagès			De ganxo	De pàmpol
Pelut Prim						De pebrot	
Proporcionat						De pam	
Quadrat							
Rabassut							/
Rodanxó							
Escanyolit							

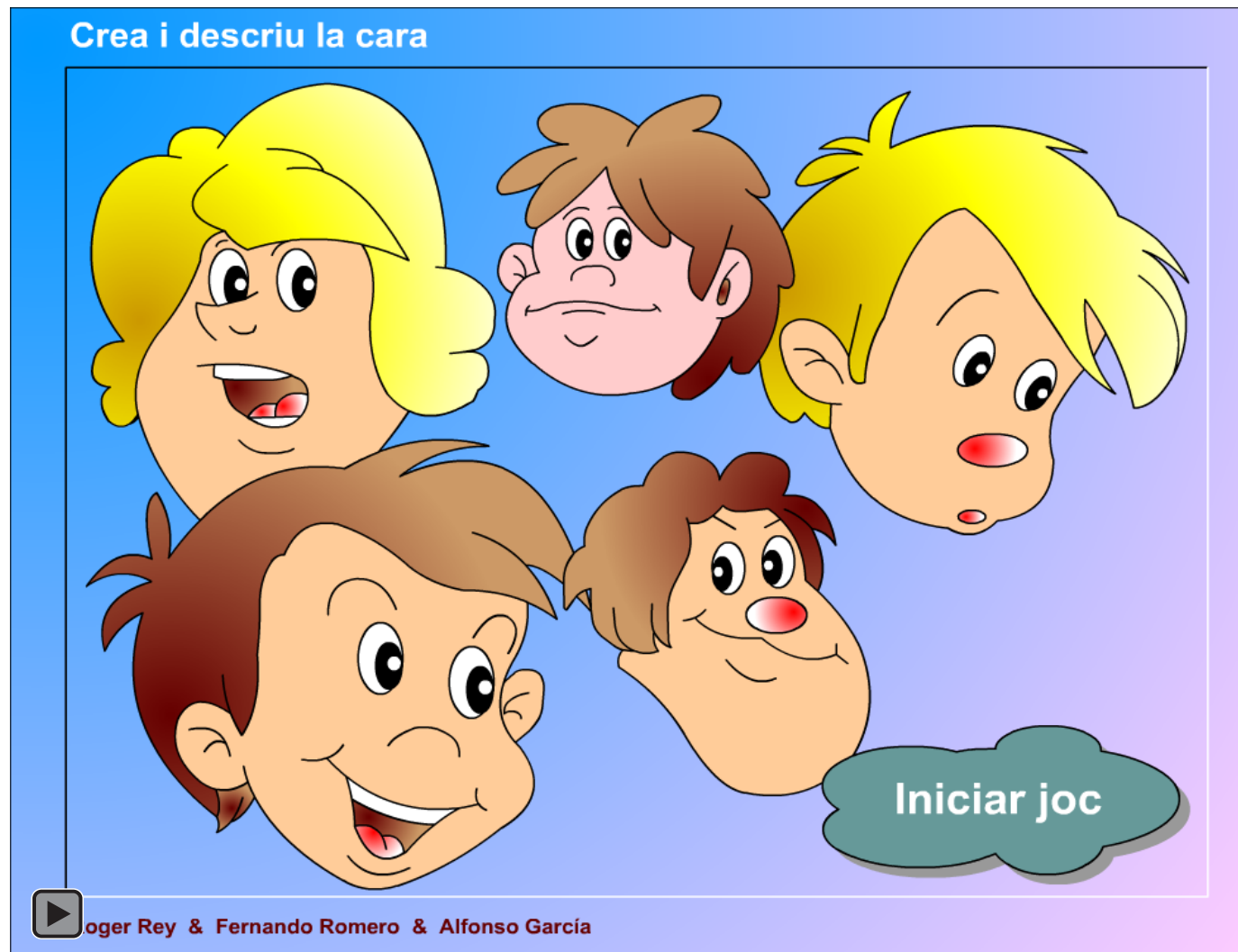
DESCRIPCIÓ DE PERSONATGES: Adjectius i locucions per descriure l'aspecte físic (3)

DESCRIPCIÓ DE PERSONATGES: Adjectius i locucions per descriure l'aspecte físic (3)					
ESPATLLES	PESTANYES	ULLS			VESTIT
Amples Caigudes Estretes Fortes Musculoses	Arrissades Clares Curtes Espesses Llargues Negres Pintades Postisses	Absents Alegres Allargats Amables Ametllats Apagats Baixos Bellugadissos Blaus Brilliants Cansats Castany Concentrats Desperta Dolços Durs Ensopits Entelats Esbiaixats Expressius Felins Francs Fugitius Grisos Grossos Impenetrables	Intensos Instel·ligents Llagrimosos Lleganyosos Marrons Maliciosos Morts Negres Negríssims Nerviosos Oberts Opacs Petits Plorosos Profunds Rodons Sortits Somiadors Serens Tendres Tristos Térbols Verds Vidriosos Vius Xinesos	Inexpressius Guenyo Guexo Estràbic Borni LOCUCIONS Ull de peix	Ajustat Arrugat Car Cridaner Deixat Descurat Discret Elegant Folgat Lleig Maco Sensible Sofisticat

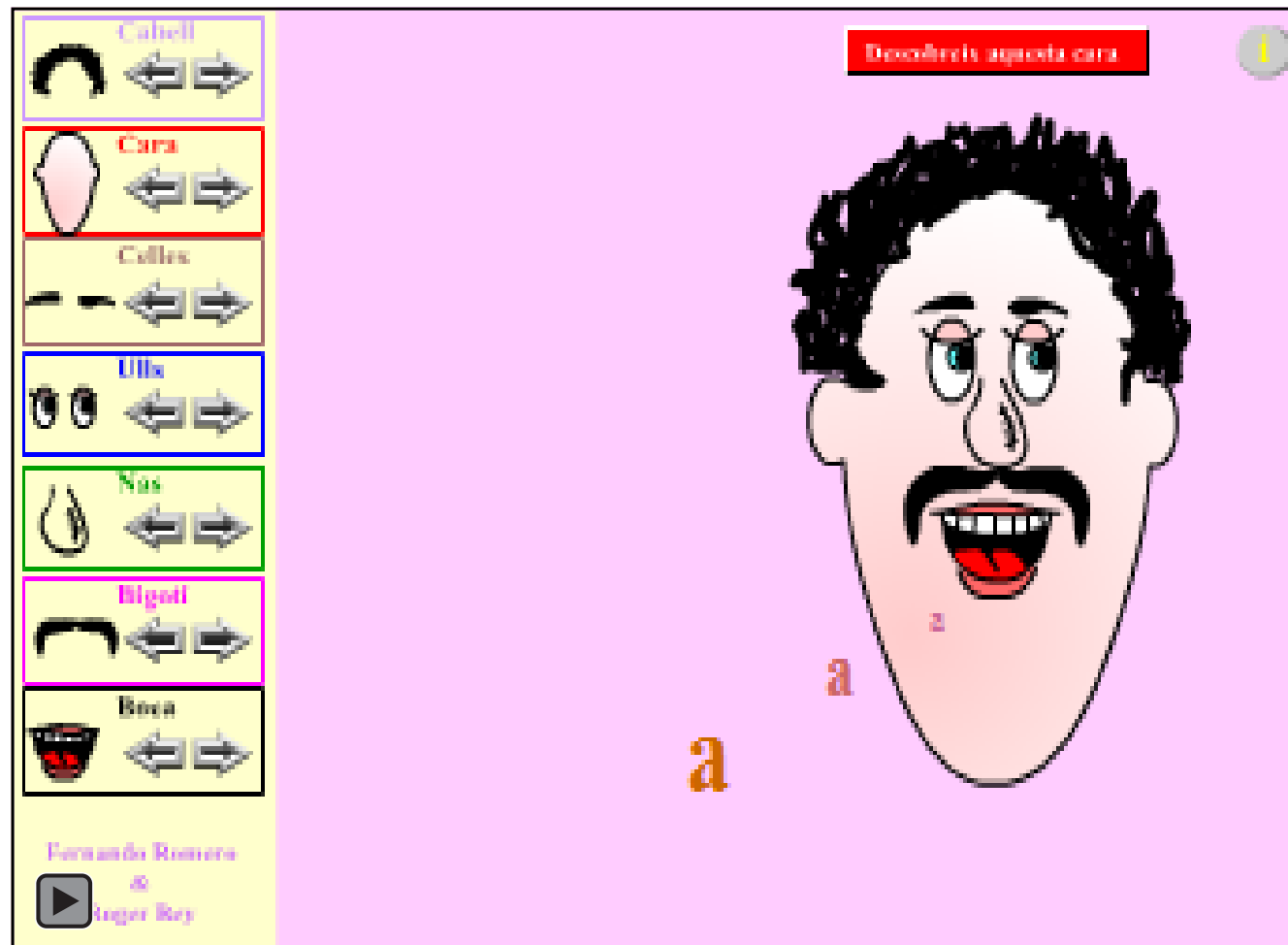
Descripció de personatges: Adjectius per a la descripció dels trets psíquics

<i>Agradable</i>	<i>Interessant</i>	<i>Treballador</i>
Agressiu	<i>Llest</i>	<i>Trist</i>
Alegre	<i>Milhomes</i>	<i>Agosarat</i>
Amable	<i>Modest</i>	<i>Xerraire</i>
Antipàtic	<i>Bellugadis</i>	<i>Ximple</i>
Avorrit	<i>Nerviós</i>	<i>Paparra</i>
Beneit	<i>Orgullós</i>	<i>Divertit</i>
Bo	<i>Pacífic</i>	<i>Reiteratiu</i>
Callat	<i>Pesat</i>	<i>Elegant</i>
Content	<i>Quiet</i>	<i>Ruc</i>
Covard	<i>Presumit</i>	<i>Baix</i>
Cregut	<i>Plom</i>	<i>Cepat</i>
Decidit	<i>Dolç</i>	<i>Eixerit</i>
Deixat	<i>Babau</i>	<i>Escarransit</i>
Desagradable	<i>Endreçat</i>	<i>Esquifit</i>
Dinàmic	<i>Desgarciat</i>	<i>Esprimatxat</i>
Enze	<i>Sòmines</i>	<i>Ferm</i>
Dolent	<i>Esquerp</i>	<i>Madur</i>
Tanoca	<i>Savi</i>	<i>Magre</i>
Desendreçat	<i>Sec</i>	<i>Neulit</i>
Rialler	<i>Eixut</i>	<i>Pansit</i>
Esportista	<i>Senzill</i>	<i>Panxut</i>
Gandul	<i>Seriós</i>	<i>Rabassut</i>
Generós	<i>Simpatíco</i>	<i>Sa</i>
Humil	<i>Timid</i>	
Ignorant	<i>Tranquil</i>	

En aquesta aplicació has de crear dos personatges i fer la descripció.

En aquesta aplicació hauràs de crear el personatge a partir d'una descripció que genera la mateixa aplicació.

Per acabar et proposo crear una activitat de sopa de lletres amb la següent aplicació. Has d'incloure paraules relacionades amb el retrat d'un personatge. Pots proposar a un company o companya perquè endevini les paraules d'aquest joc o si teniu pissarra digital a classe fer l'activitat entre tots.

